

DIPLOMSKI STUDIJSKI PROGRAMA NA ODJELU ZA INFORMATOLOGIJU I KOMUNIKOLOGIJU

DIPLOMSKI STUDIJ : Novinarstvo i odnosi s javnošću

1. UVOD

1.1. Već je godine 1972. Pedagoška akademija u Zadru (kao dio tadašnjeg Filozofskog fakulteta) osnovala dvogodišnji turistički studij humanističke orijentacije s dva usmjerenja: Turistička kultura (za zvanje turističkog pedagoga) i Selektivni turizam (za zvanje turističkog animatora). Svrha dvogodišnjeg studija u Zadru bila je da se našoj turističkoj praksi dadu stručnjaci koji se do tada u Hrvatskoj nisu obrazovali, a za kojima je u mnogim turističkim i kulturnim djelatnostima izražena jaka potreba. Zato se u četverogodišnjem sveučilišnom studiju Kultura i turizam iz 1994. (diplomirani turistički komunikolog), polazilo od postavke da odgovorne i osjetljive poslove, koji uključuju svestranu organizaciju, komunikaciju i animaciju turista i domicilnog stanovništva, ne mogu voditi i obavljati ljudi koji su usko obrazovani za jednostavan praktičarski rad. Sadašnji zadarski studij obrazuje stručnjake za brojne i adekvatnim kadrom dosad nepokrivene poslove u turizmu i kulturi, mahom one u kojima je bitan izravan kontakt, odnosno komunikacija kao i poslove kojima se na organizirani način rješavaju ključna pitanja gospodarskog, posebno turističkog razvoja. To su dakle oni poslovi koji zahtijevaju, uz ekonomsku, prije svega kulturološku, pedagošku, komunikološku i humanističku izobrazbu.

1.2. *Studijsko usmjerenje - Novinarstvo i odnosi s javnošću - je neophodno za hrvatski obrazovni sustav ukoliko želimo pratiti svjetske trendove.* Dovoljno je pogledati preporuke UNESCO; posebno studiju "UNESCO and the Issue of Cultural Diversity: Review and Strategy, 1946-2000" koja pokazuje da se koncept kulturne raznolikosti na početku vezivao za umjetničku produkciju, zatim za otpor manjih država velikima (doba hladnoga rata), uz planiranje kulturnih politika, a danas se vezuje za pitanja odnosa kulture i trgovine i bavi se negativnim posljedicama liberalizacije trgovine na kulturnu produkciju i distribuciju diljem svijeta, što je posebno izraženo kroz medijski diskurs. Vijeće Europe usvojilo je 2000. godine Deklaraciju o kulturnoj raznolikosti, a 2001. UNESCO je usvojio Opću deklaraciju o kulturnoj raznolikosti i uz to prateći Akcijski plan. Mediji masovne komunikacije snažno utječu na homogenizaciju kulturnih sadržaja i narušavanje "kulturnih ekosustava" jer su sve siromašniji svojim sadržajima zbog trenda komercijalizacije, pa na taj način ugrožavaju kulturnu raznolikost. PROGRAM nudi upoznavanje polaznika s tim trendovima, te ih upoznaje s kulturnom baštinom i vrijednošću i vrijednosti svih "specifičnih kultura" pa tako i naše za razvoj turizma i interes turista za Hrvatsku. Također im daje komunikološka znanja i vještine za turističku komunikaciju i odnose s javnošću, kao i za korištenje tradicionalnim i novim medijima u promidžbi turizma i Hrvatske u svijetu.

Iz ovog je vidljivo da naše usmjerenje nije u koliziji s postojećim studijima novinarstva u Hrvatskoj. Dapače, ono bi popunilo trenutno najdeficitarnije specijalizirano zvanje - novinar u kulturi i turizmu. Temeljem strategije razvitka "Hrvatska u 21. stoljeću"

turizam, te posebice kulturni turizam je jedan od glavnih puteva kojim naša zemlja ide u svom razvoju, a bez ovog usmjerenja realizacija takve strategije bila bi znatno teža.

1.3. Svrhovitost zadarskog studija jest upravo u njegovoj interdisciplinarnosti koja studentima omogućava stjecanje širokog spektra znanja potrebnih za tržišne potrebe rada u javnom i privatnom sektoru. Zastupljeni su važni principi racionalizacije nastavnog procesa, te međusobna povezanost i funkcionalnost svakog predmeta s obzirom na spomenute djelatnosti, pojedinačno i s obzirom na kadrovski profil kao cjelinu.

1.4. Povezanost sa suvremenim znanstvenim spoznajama najizravnije se očituje činjenicom da je studij Kultura i turizam iznjedrio i akademske 2001./2002. godine dobio DOPUSNICU za znanstveni magistarski i doktorski studij iz Informacijskih znanosti s tri usmjerenja: Kulturna baština i turizam, Novinarstvo i odnos s javnostima i Ekologija u kulturi i turizmu. Studij je međunarodnog karaktera, koji se izvodi u suradnji triju sveučilišta (Sveučilište u Zadru; Sveučilište u Zagrebu - Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta, Grafički fakultet; Sveučilište u Mariboru, Slovenija - Fakultet za elektrotehniku, računarstvo in informatiko, Medijsko-komunikacijski študij), uz potporu informacijsko-komunikacijske znanstvene institucije ORBICOM (Montreal, Canada).

Nastava se održava na hrvatskom i engleskom jeziku. Godine 2004./2005. upisana je četvrta generacija studenata. Polaznici studija su iz šest država. Do sada je na studiju svoja predavanja održalo više od sto dvadeset uglednih znanstvenika iz Japana, SAD, Kanade, Australije, Njemačke, Austrije, Italije, Cipra, Egipta, Južne Afrike, Slovenije i Poljske. Dio predavača je održao predavanja i za polaznike dodiplomskog studija, pa su tako i dodiplomci imali priliku slušati znanstvenike iz cijeloga svijeta. Tu praksu nastavljamo i dalje. Odjel – studij ima svoj časopis *Medij, kultura i odnos s javnostima* (*Media, Culture and Public Relations*).

1.5. Usporedivost s programima uglednih inozemnih visokih učilišta: europskih - Italija, Španjolska, Švicarska, Austrija, Finska, Njemačka; kao i izvanoeuropskih - SAD, Kanada, Australija, Novi Zeland. Uz svaki predmet našega studija, navedeno je sveučilište, država i grad gdje se isti programi izučavaju, kao što je naš program. **Posebno ističemo usporedivost s cjelokupnim studijskim programom na: IULM – Libera Università di Lingue e Comunicazione, 20143 Milano, via Carlo Bo, 1, Italija; FUNTS - Finnish University Network for Tourism Studies, Finska, University of Joensuu, P.O. BOX 78; Kuninkankartanonkatu 5, FIN – 57101 Savonlinna, Finland; te Università di Padova; Progettazione e gestione del turismo culturale, Studi in scienze della comunicazione; Italija**

1.6. Dosadašnja iskustva u provođenju nastave su vrlo pozitivna. Za studij je od samih početaka (1994.) iskazan vrlo veliki interes srednjoškolaca iz cijele Hrvatske. Svake godine se povećavao broj pristupnika na razredbenom postupku, čak višestruko veći od odobrenih upisnih kvota (40 uz potporu Ministarstva, 30 uz osobne potrebe i 70 izvanrednih studenata). Druga, ili prva značajna karakteristika jest u činjenici – da na studij Kulture i turizma dolaze budući studenti iz svih mjesta u Hrvatskoj u kojima postoji srednja škola. Po polaznicima, studij je opće hrvatski, pa i šire.

1.7. Za preddiplomski i sva usmjerenja diplomskog studija imamo vrlo ozbiljne **partnere** iz gospodarstva, kulturnog i javnog sektora. Pored domaćih, Odjel je partner i u međunarodnom TEMPUS projektu "CHENTRE" (Champions of Entrepreneurship -

Joint European Project CD_JEP-17046-2002) u trajanju od 2 godine; partneri: University of Vaasa, Finska; ISTUD Milano, Italija; VERN, Zagreb, Hrvatska; Centar za poduzetništvo Zadarske županije. Usmjerenja su tako osmišljena, da daju odgovore na mnogobrojna pitanja razvoja, zaštite i valorizacije svih segmenata društva. Od gospodarskog subjekta do političke stranke, svi nalaze uporišta i potporu u kadrovima koji se obrazuju na ovom studiju.

- 1.8. Otvorenost studija** je osigurana maksimalnom usporedivošću nastavnog plana i programa s velikim brojem poznatih sveučilišta diljem Europe, a i svijeta. Na primjer, samo u susjednoj Italiji, studenti mogu slušati i polagati predmete na pet sveučilišta, a slično je i s ostalim europskim zemljama.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Diplomski studij: **Novinarstvo i odnosi s javnošću**

2.2. Nositelj studija: Odjel za informatologiju i komunikologiju

2.3. Trajanje studija: 2 godine

2.4. Uvjeti upisa na studij: završena preddiplomski studij, propisani razredbeni postupak

2.5. Diplomski studij: Odjel za informatologiju i komunikologiju izvodi diplomski studij s četiri usmjerenja: 1. Novinarstvo i odnosi s javnostima 2. Poduzetništvo u kulturi i turizmu 3. Ekologija u kulturi i turizmu (odgađa se početak izvođenja); 4. Kulturna baština i turizam Studenti stječu produbljena znanja iz područja pojedinih usmjerenja, i osposobljavaju se za obavljanje složenijih poslova u kulturi i turizmu kao i za nastavnike turističkih predmeta u osnovnim i srednjim školama:

1. Novinarstvo i odnosi s javnostima osposobljava za složenije poslove za trenutno najdeficitarniji kadar u svijetu koji može adekvatno pratiti, valorizirati i primijeniti potrebna znanja u području novinarstva i odnosa s javnostima. Završetkom studija stječe se naziv: magistar novinarstva
2. Poduzetništvo u kulturi i turizmu: studij osposobljava za obavljanje složenijih poslova u poduzetništvu privatnog sektora, posebno u kulturi i turizmu, s ciljem zadovoljavanja vrlo velike potrebe za stručnjacima tog profila, imajući u vidu trenutno stanje tranzicijskih trendova u Republici Hrvatskoj. Završetkom studija stječe se naziv: magistar ekonomije
3. Ekologija u kulturi i turizmu: studij pruža produbljena znanja iz područja ekologije s posebnim osvrtom na značenje ekologije u kulturi i održivom turizmu; s obzirom na rastuću potrebu stjecanja općih i posebnih znanja koja razvijaju ekološku svijest o čovjekovu razvoju i djelovanju u skladu s prirodom. Završetkom studija stječe se naziv: Magistar ekologije u kulturi i turizmu
4. Kulturna baština i turizam: Imajući u vidu činjenicu da kulturni turizam kao fenomen suvremenog čovječanstva raste godišnjom stopom od 15%, studij pruža potrebna znanja za otkrivanje, valorizaciju, zaštitu i prezentaciju kulturne i prirodne baštine, kako turistima (domaćim i stranim posjetiteljima) tako i domicilnom stanovništvu. Završetkom studija stječe se naziv: Magistar kulturne baštine i turizma

Na sveučilišne diplomske studije mogu se upisati studenti koji su diplomirali na trogodišnjem preddiplomskom studiju Kultura i turizam koji izvodi Odjel za informatologiju i komunikologiju Sveučilišta u Zadru. Također se mogu upisati i apsolvenci pod uvjetima koje će prilikom upisa odrediti stručno vijeće Odjela. Dipsomske studijske programe na Odjelu za informatologiju i komunikologiju mogu pratiti i studenti koji su na Sveučilištu u Zadru završili preddiplomski studij Povijest, Povijest umjetnosti, Arheologija, Geografija, Kroatistika, Strani jezici; te studenti koji su završili srodne preddiplomske studije na drugim

sveučilištima u Hrvatskoj i inozemstvu. U tom slučaju, ukoliko drugačije ne odredi zakonodavac, vijeće diplomskog studija može priznati kao formativne bodove, po unaprijed utvrđenim kriterijima, znanja koja su studenti stekli na drugim sličnim trogodišnjim preddiplomskim studijima.

2.8. Stručni naziv i akademski stupanj:

1. završetkom usmjerenja Novinarstvo i odnosi s javnošću diplomskog studija stječe se naziv: **magistar novinarstva**

USMJERENJE: Novinarstvo i odnosi s javnošću: Magista novinarstva

I. (IV.) GODINA

Tip ¹	Predmet	ECTS	Br. sati	Usporedivost ²³
A	Novinarstvo u Hrvatskoj I. Novinarska etika II. Povijest hrvatskog novinstva III. Suvremeno novinarstvo	10 (4+3+3)	105	BA, F, P, T
A	Hrvatska medijska scena	5	45	P, S
A	Medijski žanrovi	5	45	BA, T
C	Počela ekonomije	5	60	BA, BG
A	Metodologija znanstveno-istraživačkog rada	10	90	BA, P, T
B	Informacijske tehnologije i novinarstvo	5	45	S
B	Strani jezik A	5	60	
B	Strani jezik B	5	60	
	Predmet po izboru studenta, između:			
D	Filozofija uma i komuniciranja	5	45 // 60	BA, PA, T T A, PA, BA P, T
D	Ekonomika turizma			
D	Putopisi			
D	Turistička kultura 2.			
D	Fotoreporter i tehnika dokumentarne fotografije			
D	Medijska pismenost			
D	Medijsko zakonodavstvo			
D	Urbani turizam			
D	Kulturni turizam			
D	Kulturna povijest i turizam			
D	Medijske kampanje			
D	Interkulturalno komuniciranje			
D	Poslovna etika			
D	Informacijski sustavi			
D	Jedan predmet po izboru studenta ⁴			
UKUPNO BODOVA		60		

¹ **Legenda** – A: temeljni formativni predmeti, B: formativni predmeti koji karakteriziraju usmjerenje; C: integrativni formativni predmeti; D: formativni predmeti po slobodnom izboru studenta; E: formativni predmeti koji se odnose na izradu diplomskog rada; F: ostali formativni predmeti.

² Objašnjenje kratica: **A** – Edith Cowan University, Joondalup, Australia (School of Marketing, Tourism & Leisure); **AN** – Facoltà di Economia, Ancona, Italija; **BA** – Università degli studi di Bari, Italija (Marketing e comunicazione, Economia del Turismo e dei beni Culturali, Scienze della comunicazione); **BE** – Universität Bern, Švicarska (Economics and Social Studies); **BG** – Università di Bologna (Economia e gestione dei Sistemi Turistici), Italija; **BO** – Bournemouth University, Velika Britanija (Business Studies); **F** – FUNTS: Finnish University Network for Tourism Studies, Finska; **G** – University of Applied Sciences, Görlitz (FH), Njemačka (Wirtschaftswissenschaften im Tourismus); **K** – Universität Köln, Njemačka (Kultur Tourismus und Eventmanagement); **P** – Università di Padova, Italija (Progettazione e gestione del turismo culturale, Studi in scienze della comunicazione); **S** – The University of Sheffield (Department of Journalism Studies), Velika Britanija; **T** – Università degli Studi di Trieste, Italija (Giornalismo, Editoria multimediale); **V** – Victoria University (Science in Ecology and Sustainability), Australija.

³ Posebno ističemo usporedivost s cjelokupnim studijskim programom na: **IULM – Libera Università di Lingue e Comunicazione**, 20143 Milano, via Carlo Bo, 1, Italija; te **Università di Padova**, Progettazione e gestione del turismo culturale, Studi in scienze della comunicazione; Italija

⁴ **Bilo koji predmet s diplomskih studija i s drugih odjela Sveučilišta (popis predmeta nalazi se na internet stranicama Sveučilišta u Zadru www.unizd.hr odjeljak ECTS-reforma, ponuda izbornih kolegija). Na nivou Sveučilišta je dogovoreno da popis izbornih kolegija bude jedinstven za sve odjele. Na popisu se nalazi veliki broj vrlo zanimljivih predmeta, za koje mi unaprijed ne možemo znati koje će od njih studenti odabrati. Bilo koji predmet sa srodnih diplomskih studija u RH i EU.**

II. (V.) GODINA

Tip	Predmet	ECTS	Br. sati	Usporedivost
A	Odnosi s javnošću	5	60	P, S
A	Elektronički mediji	5	45	T, BA
B	Kulturna raznolikost i masovni mediji	5	45	P, F
B	Semiotika	5	45	BO
B	Strani jezik A	5	60	
B	Strani jezik B	5	60	
D	Jedan predmet po izboru studenta ⁵	5	-	
E	Izrada diplomskog rada	25		
UKUPNO BODOVA		60	315	

⁵ Bilo koji predmet s diplomskih studija i s drugih odjela Sveučilišta (popis predmeta nalazi se na internet stranicama Sveučilišta u Zadru www.unizd.hr odjeljak ECTS-reforma, ponuda izbornih kolegija). Na nivou Sveučilišta je dogovoreno da popis izbornih kolegija bude jedinstven za sve odjele. Na popisu se nalazi veliki broj vrlo zanimljivih predmeta, za koje mi unaprijed ne možemo znati koje će od njih studenti odabrati. Bilo koji predmet sa srodnih diplomskih studija u RH i EU.